

Sygn. akt III PK 113/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa K. W.

przeciwko S. P.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 kwietnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 kwietnia 2015 r., sygn. akt III APa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od S. P. na rzecz K. W. kwotę 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 25 listopada 2014 r. w ten sposób, że podwyższył kwotę zadośćuczynienia zasądzonego od pozwanego S. P. na rzecz powoda K. W. do kwoty 80.000 zł (pkt I ppkt a) oraz oddalił apelację pozwanego (pkt II).

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to art. 435 § 1 k.c., przez jego niewłaściwe zastosowanie i oczywiście błędne przyjęcie, że prowadzony przez pozwanego zakład stolarski jest przedsiębiorstwem uprawianym w ruch za pomocą sił przyrody, a w konsekwencji bezpodstawne orzeczenie o jego odpowiedzialności odszkodowawczej na zasadzie ryzyka.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, a także uchylenie w całości wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością, gdyż „zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z przepisem, którego wykładnia jest jednolita w judykaturze oraz w doktrynie”. W tym zakresie skarżący wskazał, że „*prima facie* dostrzegalne jest bowiem, iż utożsamienie pojęcia przedsiębiorstwa wprawianego w ruch siłami przyrody z przedsiębiorstwem pozwanego, które wykorzystuje urządzenia elektryczne w swojej działalności, jest daleko idącym uproszczeniem, dokonany przy tym z pominięciem wszelkich kryteriów istotnych dla kwalifikowania danego zakładu jako przedsiębiorstwa wprawianego w ruch za pomocą sił przyrody”. W ocenie skarżącego, „z dużą dozą prawdopodobieństwa można bowiem przyjąć, że rozważenie potencjalnej odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego na gruncie zasady winy niewątpliwie doprowadziłoby do odmiennego rozstrzygnięcia zgłoszonego w pozwie roszczenia co do jego wysokości, a być może także co do zasady”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c.

powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżący nie zdołał wykazać tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność.

Po pierwsze, poprzestając na stwierdzeniu, że „zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z przepisem, którego wykładnia jest jednolita w judykaturze oraz w doktrynie”, skarżący przepisu tego nie wskazuje. Po drugie, powołując się na pominięcie przez Sąd drugiej instancji - przy dokonywaniu oceny, czy przedsiębiorstwo pozwanego należy do kategorii wprawianych w ruch siłami przyrody - „wszelkich kryteriów istotnych dla kwalifikowania danego zakładu jako przedsiębiorstwa wprawianego w ruch za pomocą sił przyrody”, skarżący nie wskazuje, o jakie kryteria mu chodzi. Rzeczą Sądu Najwyższego na etapie przedsądu nie jest poszukiwanie okoliczności przemawiających za przyjęciem skargi do rozpoznania w podstawach kasacyjnych oraz ich uzasadnieniu i formułowanie za skarżącą prawidłowego wniosku w tym zakresie. Po trzecie, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że ocena przynależności przedsiębiorstwa do kategorii przedsiębiorstw wprawianych w ruch siłami przyrody, musi być dokonywana z uwzględnieniem faktycznego znaczenia określonych technologii w działalności przedsiębiorstwa oraz na podstawie ustalenia, czy możliwe byłoby osiągnięcie określonych celów produkcyjnych bez użycia sił przyrody (por. wyrok z dnia 23 maja 2012 r., I PK 198/11, LEX nr 1219494 i szeroko powołane w nim orzecznictwo). W okolicznościach danej sprawy stolarnia może być kwalifikowana współcześnie jako zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody, konkretnie energii elektrycznej (por. wyrok z dnia 6 marca 2006 r., II PK 213/05, LEX nr 299146 oraz postanowienie z dnia 11 maja 2010 r., II PZP 4/10, OSNP 2011 nr 21-22, poz. 275). Do kwestii tych skarżący w ogóle się nie odnosi.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.